

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Kommunal- og distriktsdepartementet

Dato: 16.01.2023

Deres ref: 22/7011

Vår ref: 23/00013

NIBIO

Postboks 115, 1431 Ås

Tlf: 406 04 100

post@nibio.no

nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Høringsinnspill fra NIBIO- Tilskuddsforskrift – Mabit

Viser til deres høring 29. november 2022 om innspill til utkast for forskrift for Mabit. Ordningen har bidratt til medfinansiering av flere viktige prosjekter for NIBIO og vi ønsker å bidra til at ordningen ved opprettelse av forskrift fremdeles støtter opp om regionale utviklingsmuligheter.

Vurderinger er gjort av Johan Johansen, ved Divisjon for Matproduksjon og samfunn, Avdeling Biomarin verdiskaping og Jens Wollebæk, seniorrådgiver i forskningsdirektørens stab.

Overordnet vurdering

NIBIO anser det som viktig å sikre den regionale koblingen. Etter vår vurdering er det en risiko for at forskriften slik den er utformet i dag ikke gjør det.

Krav til og eller nytten av krav til samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og næringslivspartnere kan også komme tydeligere frem. SMB trenger ofte et samarbeid med forskningsinstitusjoner for å få ut det fulle potensiale i sine prosjekt. En slik presisering kan redusere risikoen for at midlene blir brukt til mere ordinær drift.

Oppslutningen om ordningen vil etter NIBIOs vurdering i stor grad avhenge av om aktørene enkelt kan vurdere i hvilken grad de er søknadsberettiget. Videre må det bestrebes en enkel søknadsprosess og en effektiv forvaltning. Ordningen vil etter vår vurdering være mere tilgjengelig, spesielt for næringen, dersom forskriften strammes opp (se eksempelvis § 6. Krav til innhold i søknad om tilskudd).

Formålet med ordningen

NIBIO

NIBIO registrerer at utkastet til forskrift skiller seg noe fra gjeldende retningslinjer for ordningen. Andre delsetning i § 1, dvs. FoU drevne aktiviteter, er ikke lenger begrenset til marin bioteknologi, men fiskeri- og havbruksnæring og bioteknologisk industri. Vi tolker det slik at formålet isolert sett vil åpne for FoU drevet aktivitet til bioteknologi i stort, og stiller spørsmål med om dette er tilsiktet.

Om vilkår for tilskudd

Forskriftens § 4 vil etter vår vurdering åpne opp for bevilgning av tilskudd til flere næringsaktører utenfor Nord-Norge, da kravet for næringsaktører utenfor landsdelen er endret fra et samarbeid med FoU miljøer i Nord-Norge til forsknings- og utviklingsprosjekter i Nord-Norge (se § 4 d).

(§ 4 d kan også tolkes som det åpnes opp for søknader fra ikke-norske bedrifter og institusjoner litt avhengig av hvordan ordet 'har' skal fortolkes).

Resultatet av en slik endring kan bli at næringen i regionen ikke nødvendigvis blir styrket.

Rent teknisk kan det videre vurderes å flytte momentet i bokstav d) opp, slik at føringer for næringen holdes samlet.

Annet ledd (*“Tilskuddssøker trenger ikke å være eid av aktører i Nord-Norge, men må kunne tydelig vise at resultatene av aktivitetene som finansieres kommer bedrifter i Nord-Norge til gode.”*) har etter vår vurdering en form som er mindre egnet som *bestemmelse* for tilskuddsberettigelse. Første delsetning synes overflødig, og andre delsetning har mer en form som passer inn i et formål, og kan vurderes flyttet til § 1.

Krav til søknadens innhold

Etter NIBIOs vurdering vil oppslutningen om ordningen styrkes dersom krav til informasjon begrenses til hva som er nødvendig for en effektiv og formålstjenlig forvaltning. Eksempelvis er kravet til angivelse av prosjektansvarlig og prosjektleder nyttig, i motsetning til et forskriftsgitt krav om å definere øvrig involverte, slik som «administrativt ansvarlig» og «forsker». Slik informasjon vil i stor grad uansett inngå i prosjektbeskrivelsen og som oppfølging av krav og prioriteringer i en utlysningstekst. Vår anbefaling er å begrense innholdet i § 6 vesentlig. En formulering som foreslått i siste ledd om at forvalter skal kunne kreve nødvendig dokumentasjon kan i stor grad være tilstrekkelig.

Tildelingskriterier

Departementet kan synliggjøre hva som skiller denne ordningen fra andre tilskuddsordninger, av mere standard forskningskarakter (eks NFR) og rene innovasjonsordninger (IN). NIBIO mener Mabit kan fylle en rolle i regional kunnskaps- og næringsutvikling, som er mindre byråkratisk og enklere for nordnorske bedrifter å forholde seg til enn NFR, RFF og IN.

NIBIO

Det bør bedre defineres hva som legges i kriteriet 'prosjektets kvalitet'.

Ordningen bør innrettes slik at ressursene bidrar til å bygge kapasitet (kunnskap & infrastruktur) i regionene, i samsvar med formålet. Kompetansen som bygges opp gjennom slike prosjekter bør ha en tydelig nytteverdi for bedriftene, ikke primært for universitetene, instituttene eller kunnskapsparkene etc. Mabit bør kan enda tydeligere understøtte dette, som kanskje den eneste virkemiddelordningen for næringsbasert FoU i nordnorske SMB'er.

Fagstyrets sammensetning og oppgaver

NIBIO mener sammensetning av fagstyret i større grad bør gjenspeile Mabits samfunnsoppdrag. Som en ordning mellom IN og RFF, synes det kontraproduktivt å la et stort antall representanter herfra sitte i et styre over en virkemiddelordning som de selv kan bli målt opp mot, med de interessekonflikter som kan følge. Fire av inntil 9 representanter er fra Regionale forskningsfond og Innovasjon Norge. Fagstyret bør i større grad være sammensatt av næringsrepresentanter med solid erfaring av næringsutvikling. Disse bør representere hele det geografiske nedslagsfeltet, og ulike ledd i verdikjedene i de næringssektorer som Mabit betjener, hensyntatt en god alders- og kjønnsfordeling. Videre kan samenes næringsinteresser av relevans for Mabits satsningsområde vurderes ivaretatt gjennom styrerepresentasjon.

Oppgavene til styret, som gitt i § 13, har etter vår vurdering et for stort fokus på «kvalitet» slik begrepet nå framstår uten tydeligere definisjon. Første kulepunkt kan derfor vurderes endret til følgende; gi en næringsfaglig vurdering av søknadenes potensiale for verdiskaping, regional næringsvekst og eksploatering av prosjektresultatene, samt relevans ift. formål, utlysningstekst og tildelingskriteriene i § 7.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke
Forskningsdirektør, NIBIO